

Ljubljana kot je izgledala okrog leta 1935

NOVA SLOVENSKA VLADA

Dne 16. maja je prispela iz Ljubljane med nas kaj zanimiva novica, o kateri bi še pred letom dni komaj sanjali: Milan Kučan, član Stranke demokratične prenove (nekdanja Zveza komunistov Slovenije) in na volitvah postavno izvoljeni novi slovenski predsednik, je prisegel ob sprejemu službe — njegovo prisego pa je v dolžnosti službe kot predsednik prvega svobodno izvoljenega slovenskega parlamenta sprejemal dr. France Bučar, eden največjih slovenskih kritikov bivšega komunističnega režima. Tako se je Slovenija končno uvrstila med države, v katerih vlada demokracija.

Slovenska skupščina je končno, po velikem zavlačevanju in prelaganju glasovanja s komunistične strani, na tajnem glasovanju z odločno večino izvolila za predsednika vlade profesorja zemljepisja Lojzeta Peterleta, člana stranke Slovenskih krščanskih demokratov (Demos).

Tudi vsi predlagani podpredsedniki in vsi ministri so bili izvoljeni s prepričljivo večino, prav tako na tajnem glasovanju. Ekipa nove vlade je dobro izbrana in upati smemo, da bi se morali v Sloveniji že v nekaj mesecih pokazati znaki obratovanja na bolje. Če ne pride seveda kaj izrednega vmes.

Poleg predsednika predsedstva Milana Kučana (Stranka demokratične prenove — bivša Zveza komunistov Slovenije —

odslej v članku SDP) še Ciril Zlobec (Socialistična zveza Slovenije), Ivan Oman (Slovenska kmečka zveza — Demos — odslej v članku SKZ), dr. Matjaž Kmecl (SDP) in dr. Dušan Plut (Zeleni Slovenije — Demos — odslej v članku ZS).

Predsednik slovenskega parlamenta je že omenjeni dr. France Bučar.

Predsednik vlade Republike Slovenije je prav tako že omenjeni Lojze Peterle (SKD — Demos).

Podpredsedniki vlade:

Jože Mencinger (Slovenska demokratska zveza Slovenije — Demos — odslej v članku SDZS), podpredsednik za gospodarstvo.

Leo Šešerko (ZS — Demos), podpredsednik za varstvo okolja in regionalni razvoj.

...tja Malešič (neodvisni), podpredsednik za družbene dejavnosti.

Ministri nove vlade:

Janez Dular (neodvisni), minister za Slovence po svetu.

Marko Kranjec (neodvisni), minister za finance.

Dimitrij Rupel (Slovenska demokratska zveza — Demos, odslej v članku SDZ), zunanji minister.

Igor Bavčar (SDZ — Demos) minister za notranje zadeve (policijo).

Janez Janša (SDZ — Demos), minister za obrambo.

Nadaljevanje na st. 2

SLOVENCİ V JUŽNI AVSTRALSKI DRŽAVI VIKTORIJI

Zaradi obsežnega izseljevanja, ki se je v večji meri pričelo okoli sredine 19. stoletja, najdemo danes Slovence in njihove potomce povsod po svetu. Med dežele, kamor se je naselilo največ Slovencev, sodi tudi Avstralija, ki jo še danes mnogi obravnavajo kot oddaljeno in nepomembno deželo.

Slovenske naseljenke lahko najdemo v vseh pomembnejših mestih Avstralije. Njihova razporeditev ni enakomerna, tako na primer zelo malo Slovencev živi v Hobartu v Tasmaniji in Darwinu v Severnem teritoriju. Na drugi strani pa so v Sydneyu, Novem južnem Walesu, in v Melbournu v državi Viktoriji Slovenci precej goste naseljeni.

Slovenska emigracija v Avstralijo se je pričela med zadnjim četrtletjem devetnajstega stoletja, toda število emigrantov je bilo zelo majhno. Takrat ni v Avstraliji obstajala nobena oblika organiziranega skupnega življenja Slovencev. Skromno priseljevanje v Avstralijo lahko pripišemo dvema dejavnikoma:

med obdobjem pred prvo svetovno vojno in posebno do leta 1921 so se Slovenci zaradi uvedbe migracijskih kvot, odločali predvsem za emigriranje v ZDA. Ta dežela je nudila možnosti za ekonomski razvoj, ki Slovincem ni bil omogočen v domovini,

v primerjavi z ZDA je bila Avstralija predaleč. Mesta so bila manj razvita in na splošno dežela ni odpirala toliko možnosti za izboljšanje ekonomskega stanja ljudi kot v ZDA. Z drugimi besedami, odločitev za življenje v Avstraliji je spremljalo veliko tveganje, ki ga večina Slovencev ni bila pripravljena sprejeti. Večina slovenskih izseljencev iz tega obdobja je prihajala iz revnih kmečkih predelov Slovenije. Za potovanje so imeli na razpolago omejeno količino denarja. Pot v Avstralijo bi jih stala občutno več kot pa pot čez Atlantik, poleg tega je bilo potovanje v Avstralijo čez Indijski ocean samo po sebi dolgo in nezanesljivo. Končna odločitev teh ljudi je bila torej logičen zaključek glede na njihove želje, socialno in ekonomsko zaledje.

Migracija Slovencev v Avstralijo se je dejansko pričela šele v letih po drugi svetovni vojni. Prva skupina priseljencev so bili politični begunci. Ti ljudje so bili poslani v Avstralijo iz različnih IRO (mednarodna begunska organizacija) taborišč v Italiji, Nemčiji in Avstriji. Teh beguncev je bilo razmeroma malo, ker je bil pred tem večji del slovenskih emigrantov poslan v države kot so Argentina

Nadaljevanje na st. 5

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O. Box 56,
ROSANNA. VIC. 3084.
TEL: 459.2163

LASTNIK - PUBLISHER
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
P.O. Box 185
ELTHAM. VIC. 3095.

Uredil - Edited by Editorial Committee:
Anica Markič, Peter Mandelj, Vasja Čuk,
Jana Lavrič, Milena Brgoč.

Upravni Odbor:
Peter Mandelj (Administracija), Vasja
Čuk (Tehnično izoblikovanje), Jana
Lavrič (Knjigovodstvo in korektura),
Milena Brgoč (Odprava), Anica Markič
(Dopisovanje), Sandra Krnel (English
Section).

Redni dopisovalci:
Ivan Lapuh, Helena Leber, Ivo Leber,
Marijan Peršič, Anica Markič, Marijan
Lauko in Stanka Gregorič.

Tisk - Printed by:

D. and D. PRINTING
Cena izvoda - Price: 2 dol. per copy.
Letna Naročnina - Annual:
Australia - 20 dol.
Overseas - 32 dol.

Vaše prispevke pošljite najkasneje do 5.
v mesecu. Rokopisov in nenaročenih
fotografij ne vračamo. Za podpisane
članke odgovarja pisec sam.

Nadaljevanje s 1. strani

NOVA SLOVENSKA VLADA

Jože Osterc (SKZ - Demos), minister
za kmetijstvo.

Peter Vencelj (SKD - Demos),
minister za šolstvo.

Rajko Pirnat (SDZ - Demos),
minister za pravosodje in upravo.

Jožica Puhar (SDP), minister za delo.

Igor Umek (neodvisni), minister za
družbeno planiranje.

Stane Stanič (Zveza socialistične
mladine Slovenije - ZSMS - Liberalna
stranka), minister za informiranje.

Lojze Janko (neodvisni), minister za
zakonodajo.

Mihael Binšek (ZS - Demos), minister
za varstvo okolja in urejanje prostora.

Miha Tomšič (SDP), minister za
energetiko.

Izidor Rejc (SKD - Demos), minister
za industrijo in gradbeništvo.

Maks Bastl (SKZ - Demos), minister
za tržišče in splošno gospodarske zadeve.

Ingo Baš (Slovenska obrtniška stranka
- odslej v članku SOS - Demos),
minister za turizem in gostinstvo.

Viktor Brezar (SOS - Demos),
minister za drobno gospodarstvo.

Franc Godeša (SDP), minister za
borce in vojaške invalide.

Marjan Dranjc (SDZS - Demos),
minister za promet in zveze.

Katja Boh (SDZS - Demos), minister
za zdravstvo in socialno varnost.

Peter Vencelj (SKD - Demos),
minister za vzgojo, izobraževanje in
telesno kulturo.

Andrej Capuder (SKD - Demos),
minister za kulturo.

Peter Dancig (ZS - Demos), minister
za raziskovalno delo in tehnologijo.

Sandy MacRae and Peter Bevc
celebrating their Engagement

Zahvalno pismo

Ljubljana, 25. aprila 1990

Drage rojakinje in rojaki v Avstraliji!

Na prvih svobodnih, čeprav še ne povsem popolnoma demokratičnih in poštenih volitvah, je zmagala DEMOS - Združena opozicija. DEMOS ima v slovenskem parlamentu absolutno večino in bo sestavil prvo demokratično vlado Republike Slovenije.

Vsem, ki ste tako požrtvovalno prispevali k razvoju in končni zmagi demokracije v Sloveniji, se prav pristrčno zahvaljujem. Vaša pomoč ni bila zaman! Naši dobri stiki in naše prijateljsko sodelovanje niso končani z zmago na volitvah - zdaj postajajo čedalje pomembnejši. Cilj nove slovenske vlade je povezati vse Slovence po svetu - v izseljenstvu, zdomstvu in zamejstvu. Želimo vzpostaviti skupni slovenski kulturni prostor, ki ne poznal ne mej, ne kakšnih drugih omejitev. Slovenija naj končno postane dobra mati vsem svojim hčeram in sinovom po svetu.

Gospodarski položaj Slovenije se v zadnjih mesecih dramatično slabša. Rešitev gospodarske krize in postopna (gospodarska) osamosvojitve zahtevata veliko naporov in solidarnost vseh Slovencev. V najkrajšem času želi DEMOS zagotoviti, da bo smiselno vlagati v slovensko gospodarstvo in bančništvo. Računamo tudi na vašo solidarnost! Imamo dovolj skupnih nalog, s skupnimi močmi bomo tudi uspeli. V prihodnosti moramo okrepiti naše stike in povezave ter tesno sodelovati. Le tako bomo vzpostavili demokratično in samostojno slovensko državo!

Ob koncu se vam še enkrat prav pristrčno zahvaljujem za vašo dosedanjo pomoč!

Dr. Jože Pučnik
Predsednik DEMOS-a

Demos ni pristal na vabilo k vladni koaliciji z Liberalno stranko - Zvezo socialistične mladine Slovenije. Ministri iz neodvisnih vrst so v vladi le kot strokovnjaki, ne pa kot pripadniki raznih političnih strank. Demos je tako dosegel skoraj vse, kar si je namenil. Želimo mu obilo sreče in naj bi volilnim uspehom sledili tudi delovni.

Blizu je čas, ko bodo tudi tisti Slovenci, ki doslej niso smeli ali si niso upali domov, dobili povrnjeno svojo izgubljeno domovino.

Poročanje državnega tiska, radia in TV v Sloveniji se še ni bistveno spremenilo. Še vedno jih vodijo komunistično usmerjeni uredniki, ki so bolj uradniki kot novinarji in očitno še nočejo ali preprosto ne morejo iz svoje rdeče kože. Vendar se bodo morale tudi na tem področju stvari kmalu uravnovežati.

Po poročanju iz Ljubljane
- pripravila Stanka Gregorič
Misli, Maj 1990

S.D.M. NEWS

There are a few announcements to be made in this edition of the Vestnik and if you follow their order you will find they are in a particular sequence, although these days things don't necessarily happen in this order.

First we had an ENGAGEMENT on the 5th May. The happy couple, Sandy MacRae and Peter Bevc celebrated at SDM with their parents, Lyn and Karl Bevc and Mary and Brian MacRae.

Then we had two WEDDINGS. The first one was on the 5th April when Cheryl and Stan Krnel tied the knot at "Buckleigh Wootton". The second one was on the 19th May where Paula Watkins and Joe Prosenak were wed at our own Slovenian Church in Kew.

Then came the BABY. On the 23rd of May, Jan and Robert Ogrizek were blessed with a Baby Boy (Matthew) at St. George's Hospital in Kew. It is the first grandchild for both Rosa and Miro Ogrizek and Pat and Les Bindloss. Welcome to the world Matthew.

While babies are growing up and if they're not careful, they can have ACCIDENTS. Our own President's son, Sir David Markič, had a nasty fall at work and ended up with stitches in

his hand and a few days off work. Hope you're better David.

While our children are growing up they do lots of beautiful things for us, including entering their mums in SDM's "Mother of the Year" competition. This year we had 9 beautiful letters and our 2 "independent Judges" had a hard time deciding the winner as each letter was so special. In the end they chose the letter that was "short, sweet and straight to the point" and written for Anita Fistrich. (A copy of the letter is on page 3). A special "thanks" to our judges as well. I think we all agree that Anita is a wonderful mother and has her hands full with 4 little children.

Unfortunately, due to lack of space, the other letters were not able to be published. These were written by (in alphabetical order) - Michael Adamič (for Suzi Adamič), Barbara Brožič (for Mrs. Brožič), Melita and Suzie Belec (for Betty Belec), Andrea Gregorič (for Dorothy Gregorič), Matthew and Damian Lavrič (for Jana Lavrič), Simon Penca (for Maria Penca), Natasha and Marie Pišotek (for Magda Pišotek) and Vanessa and Jason Zorzut (for Vicki Zorzut). Thank you to all the children - each of your Mothers is a "Mother of the Year" for each of you in your hearts and homes.

When the girls grow up they have the opportunity of entering the annual "Miss Slovenia Community" and "Miss Charity" quest held at SDM. This year we have 7 entrants who will put a lot of work into this event, not only selling raffle tickets which everyone can support, but also a lot of time in choosing their dresses, etc. It is also the time when the girl pops the question to the boy - "Will you be my partner in the Miss Slovenia Quest"? How can a guy refuse? Then comes the big night (14th July) and these young ladies, each beautiful in her own way (and their partners) present themselves to everyone. It is also a special and proud night for the parents when they see how their daughters (and sons) have grown. Good luck to all the participants, relax and enjoy yourselves - ignore all the cameras, flashes and videos.

Congratulations to everyone who became Engaged, got Married or had a Baby.

Sandra Krnel

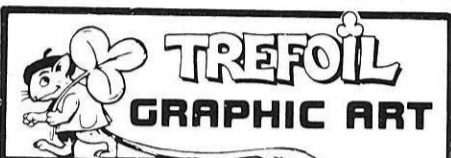
Pisma bralcev...

Spoštovani urednik,

Vljudno Vas naprošam, da objavite ta dva dopisa. Prvi je prošnja profesorice Tatiane Dumas, poročena Rudizza iz St. Etiennea v Franciji, s katero se obrača na slovenski živelj v Avstraliji, da ji pomaga osvetliti dobo Franka Mlakarja, ki jo je preživel v Avstraliji. Frank Mlakar je živel v Ameriki, okrog leta 1952(?) pa je baje prišel v Avstralijo in napisal knjigo "He, the Father". Profesorica Dumas proučuje Mlakarjevo literarno delo in njegovo življenje, zato bi bila zelo hvaležna, če je kdo, ki je poznal tega literata, da javi na uredništvo "Vestnika" ali "Misli". Lahko pa se javite po telefonu Ivanki Škof na številki (054) 262.408.

Drugi dopis pa je o knjigi "Slovenska država Karantanija", ki jo je napisal dr. J. Šavli in je izšla v Založbi Lipa v Kopru. Nanjo se boste lahko naročili pri Ivanki Škof, 8 Scott St., Macedon, 3440. Ceno bomo zvedeli naknadno.

Ivanka Škof

Specialising in all print ready
art work and graphic designs.

Vasja Chuck

115 KARINGAL DRIVE,
GREENSBOROUGH, 3088
TELEPHONE: 434 5768

V ZAHVALO NAŠIM DRAGIM MAMICAM

Sinovi in hčere slovenske matere smo se razkropili po širnem svetu, kot ptički iz gnezda. Kjerkoli je naš korak puščal sled, vedno nas je spremljal spomin na dom, predvsem pa na svojo ljubečo mater.

V deželi novih, lepših in večjih upov smo si ustvarili družino ter zgradili topli dom. Novo okolje nas je sprejelo in mi smo sprejeli navade okolja - toda naš slovenski duh ni bil zato prizadet. Tako smo tudi dan, ki nosi spoštljivo ime "Materinski Dan" sprejeli toplo medse.

To je dan, ki naj bi ga s posebno pozornostjo posvetili svojim dragim materam. Za trenutek se vrnimo daleč v lastni spom ali celo še dle. Vemo, da čas ni izbrisal zgodovine o slovenski materi. Dolgo je njena pot vodila po trnjevi poti. Kar je učila je bilo preganjeno in preganjena je bila tudi sama. Šla je skozi kalvarijo vojnih grozot, a ne sama. V naročju se ji je stiskal ljubljen otrok, pod srecem pa s pričetim novim življenjem. Ni obupavala, ni točila solz, le z trdno ljubeznijo je sprejemala dan v upanju, da bo jutri zasijalo sonce.

Posijali so le jutranji žarki, ko je tudi sama stopila v vrsto z drugimi, ki so odhajali - s trebuhom za kruhom. Tujina ni bila posejana z rožicami. Kljub vsem grenkobam pogleda ni povesila. Njene pridne roke niso mirovale, a prav tako ni mirovala njena močna zavest kot Slovenka. Materina pot je tudi v posvojeni domovini zarisala sled na katero moramo biti ponosni kot kulturen narod.

Prav danes, ko se vračamo na vso njeno prehojeno pot, bi se morali kot njeni otroci uprašati: Ali nadaljujemo to kar nas je mati učila? Četudi se materi kedaj na skrivaj orosi oko radi naše neobglenosti, ji morda solza sreče zablešči v očesu ob doživetju lepih Materinskih programov v svojem slovenskem jeziku v deželi mirnega in svobodnega vsakdanja.

Za vse kar je mati storila za nas kot lastnemu otroku, predvsem pa za njeno delo, ki ne sme nikoli umreti, kot narodna dediščina, ji dolgujemo veliko zahvalo.

Prenekatera slovenska mati že v miru počiva v tej tuji zemlji. V znak ljubezni in hvaležnosti ji ponesimo šopek na grob z izročilom: "MAMA, HVALA TI ZA VSE!"

Ivan Lapuh

SDM NOVICE

"Materinski Dan"

Materinski dan smo pri slovenskem društvu Melbourne praznovali kar dvakrat.

V nedeljo 6. maja je bil na sporedu kulturni program, katerega so nam predstavili otroci pod skrbnim vodstvom Drage Gelt, Marije Penca in Magde Pišotek. Marcela Bole je deklamirala pesem, pevski zbor pa je zapel nekaj pesmi pod novim okriljem gospoda Rolanda Carmody.

Sledila je modna revija, ali "Fashion Parade". Christie's Designer Boutique iz Greensborough nam je prikazala kaj pričakovati to zimo po izložbah in kako se čim bolj okusno oblačiti.

društva, Sandra Krnel, je Anito obdarila s cvetjem in trakom na katerem piše "Mamica Leta 1990".

"Jadran"

Tudi društvo Jadran je imenovalo mamico leta, sicer gospo Lidijo Mezgec.

"Hvala Branko!"

Na materinski proslavi smo se zahvalili za ves doprinos, pevovodju pevskega zbora SDM, zadnjih osem let, gospodu Brankotu Sosič. Zbor je žel veliko pozornosti kjer koli je nastopal, k čemu je veliko pripomogel ravno gospod Sosič. Še enkrat hvala za ves trud Brankotu, kot seveda celotnemu pevskega zboru. Novemu pevovodju, gospodu Rolandu Carmody, pa kličemo dobrodošlico. Gospod Carmody mi je zaupal, da upa in želi, da se bo pevskega zboru pridružil še kdo. Pogumno naprej.

"Srečno Potovanje"

Na potovanje v Slovenijo so odšli Lojzka in Andrej Fistrič, Milena Brgoč, Marcela Bole, in Vika Gajšek; vsem želimo prijetno bivanje v domovini in seveda nadse srečno vrnitev nazaj. Isto velja za vse ostale rojake, kateri se odpravljate na to dolgo pot v naslednjih nekaj tednih.

"Poroka"

Obilo sreče na novi živiljski poti želimo mlademu paru, Paula in Joe Prosenak. Poročila sta se 19. maja v slovenski cerkvi v Kew.

Paula and Joe Prosenak on their Wedding Day

"Razstava Domačih Vin"

Razstava domačih vin v nedeljo 3. junija je dosegla naslednje rezultate: Rdeča Vina - Zlato Medaljo - ga. Smolič; Srebrno Medaljo - g. Čotič; Bronzno Medaljo - g. Udovičič. Bela Vina - Zlato Medaljo - ga. Smolič; Srebrno Medaljo - g. Volčič; Bronzno Medaljo - g. Bransberger.

Vsem, ki ste sodelovali z vašimi proizvodi, najlepša hvala.

Posebne omembe je vredno to, da je ga. Smolič letos, kot lani, dobila obe Zlati Medalji, in to za Rdeče in Belo Vino.

Anica Markič

Specialist for kitchens

Heidelberg Cabinets

and vanity units
Pty.Ltd.

FRANK ARNUŠ

7 Longview Crt., Thomastown,
3074

Tel.465 0263 Tel.459 7275

S.D.M.'s "Mother of the Year" - Anita Fistrič with her children, Simon, Leah, Michelle and Melissa on her lap.

"Mamica Leta Jadran 1990" Lidija Mezgec in družba

Odlično nalogo so izpolnile naše manekenke: Dragica Gomizel, Marija Volčič, Joža Sušelj, Marija Penca, Magda Pišotek, Jana Lavrič in Viki Zorzut. Hvaležni in navdušeni smo se nastopajočim in organizatorjem zahvalili s ploskanjem!

Popoldan smo nadaljevali s plesom.

Na drugo nedeljo v maju, na dan mamice, se je prijavilo čez 100 ljudi za kosilo. Jedilnica je bila nabito polna. Gospoda Vrisk in Lampe sta goste kratkocasi s prijetnimi domačimi melodijami, za kar obema najlepša hvala.

"Mamica Leta 1990"

Za mamico leta je bila proglašena mlada mati, Anita Fistrič, mamica štirih otrok, kateri so lep vzgled vsem in priča, da je Anita zares pridna, potrpežljiva in ljubeča mati.

Zelo kratko, toda jedrnato pisemce je komisija ocenila nagrade vredno. Tajnica

"Letni Ples 1990"

Ta bo v soboto 14. julija. Kot vedno, tudi letos bo kronanje, ali bolj primerno povedano, proglašenje dekleta slovenske skupnosti, kot kraljice dobrodelnosti. V natečaju sodeluje sedem deklet. Večina teh deklet se spominjam, še kot včeraj, ko so prihajale na hrib kot otročički v varstvu svojih mamic. Danes so pa že cele dame. Le kam čas beži?

Pred nekaj časom ste vsi člani SDM sprejeli listke za loterijo v upanju, da boste te lahko prodali med svojimi znanci ali sodelavci. Denar za prodane listke lahko namenite, kot vašo podporo, eni od deklet v natečaju za kraljico dobrodelnosti.

Sodelovalke na tem polju letos so: Andrea Hojak, Julie Krnel, Yelka Kutin, Veronika Smrdel, Karen Sušelj, Anja Živkovič in Anita Znidaršič.

Vsem že sedaj najlepša hvala za ves trud in pomoč.

Why my mother should be
"Mother of the Year"

Name: Simon Leah michelle
Age: 7 turning 8

We think our mum is the
Best because she loves
us very very much.

Winning letter of SDM's "Mother of the Year 1990" Competition

"Zaključek Balinarskih Tekem S.B.Z.V. 1989/1990"

V soboto 26. maja je bil letni zvezni balinarski ples - tokrat na zemljišču slovenskega društva Planica. Zabava je bila kar lepo obiskana. Med večerom so bili podani rezultati. Takole je končalo:
Ženske - Planica, SDM, Jadran in Geelong.

Moški (Trojke) - Jadran, Istra, SDM, Planica in Geelong.

Moški (Četvorke) - SDM, Planica, Istra, Geelong in Jadran.

Zbijanje - Silvo Kristan (SDM), Tiljo Udovičič (Istra) in Peter Kričič (Jadran).

Prvič je balinarska zveza imenovala tudi "best and fairest" igralca. Vsako društvo je imenovalo svojega člana, nato se je iz klobuka vleklo imena (eno žensko in eno moško). Nagrajena sta bila Margaret Širca in Viktor Bizjak - oba iz Geelong-a.

"BINGO"

Dobili smo dovoljenje da igramo BINGO. To je v poteku sedaj vsako sredo večer s pričetkom ob 8. uri (točno). Listke si morate nabaviti pred tem časom, zato je dom odprt že ob 7h vsako sredo. Nudimo vam tudi čaj ali kavo.

V prijetno ogreti jedilnici se zbiramo že par tednov. Obisk je kar lep, atmosfera pa odlična. Nestrpnost čakamo da se zaškrijo številke, jih prečrtamo in zakričimo to čarobno besedo BINGO!!! Pridružite se nam še drugi, zelo dobrodošli so vaši znanci, sicer igra poteka v angleškem jeziku.

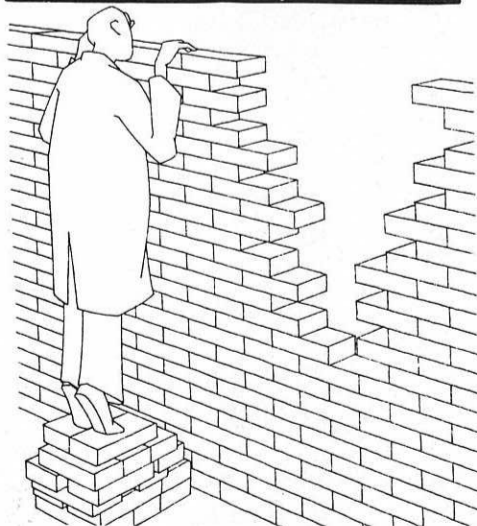
Penca Henderson & Assoc.

Lastnik: Stanko Penca in Gary Oder

518 Sydney Rd., Brunswick, Vic.

Tel.: 387 7055

nudi poklicne usluge in nasvete
v vseh vaših davčnih obveznostih

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.
T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES

408 Mt. Alexander Rd, Ascot Vale

POPRAVLJAMO

vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje

Tel. 370 8279 - A.H. 337 2665

SLOVENSKA DRŽAVA KARANTANIJA

(zgodovinska razprava, ok. 400 str.

z dokumentarnimi prilogami) **Jožko Šavli:**

Knjiga, ki izide pri Založbi Lipa spomladi 1990, ni delo, ki bi ponavljalo stare razlage o slovenski zgodovini, in bo gotovo povzročila presenečenje in polemiko, ki bo krepko pretresla dosedaj obstoječe in ustaljene predstave o začetkih Slovencev.

Slovenec so vse do danes prikazovali samo kot narod hlapcev in dekel. Prikazi kmečkih uporov in zgodbe o graščakah, ki z biči opletajo po hrbitih tlačanov – v čemer se je pogosto izživljalo naše leporelovje – so v očeh slovenske javnosti takšne predstave skoraj neomajno utrdili.

V "Slovenski državi Karantaniji" je podoba naše zgodovine bistveno drugačna. V njej je najpomembnejša prvina slovenska državnost, katere temelj je nekdanja Karantanija, ki pa ni bila samo kratkotrajna tvorba, kakor jo večinoma prikazujejo. Ta državnost ni temeljila na jezikovni skupnosti, temveč na karantanskem slovenskem pravu, ki ga je priznavala tudi takratna Evropa; na pravu, ki je zajemalo celotno družbeno organizacijo Karantanije in se je ohranilo še ves srednji in tudi še v novi vek.

Avtor utemeljuje državnost Karantancev – Slovencev z več vidikov, upoštevajoč ne samo pravo in zgodovinsko dogajanje, marveč tudi družbene razmere v Karantaniji, obstoj njenega plemstva, njene lastne vojske, njene kulturne in etnične značilnosti kakor tudi duhovno izročilo v slovenskih pesmih in pripovedkah.

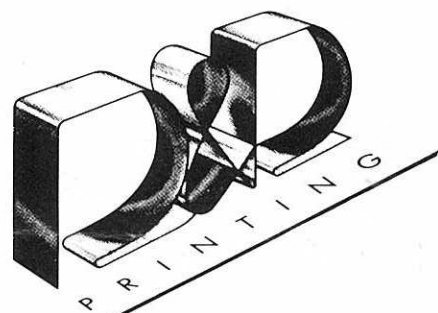
Poleg tega je Karantanija v tej študiji, verjetno prvič, predstavljena in obravnavana kot del Evrope, še posebej Srednje Evrope, ki ji je od pokristjanjenja dalje pripadala kot samostojna vojvodina v okviru skupnosti Svetega Rimskega cesarstva.

Na več mestih se avtor dotakne tudi vprašanja zoperslovenske ideologije, vgrajene v zgodovinopisje, in skuša odkriti ozadje, ki je narekovalo dosedanje hlapčevske razlage slovenske preteklosti.

Vsekakor je že skrajni čas, da začnemo zavračati nekritične in že tolikokrat ponovljene trditve o hlapčevski podrejenosti Slovencev v zgodovini, o tujem jarmu nad nami, o tem, da naš narod sploh nikoli ni pokazal daru za državnost ipd. Vse to še danes usodno obremenjuje slovensko zavest.

Na pot v skupnost Evrope lahko stopimo samo kot narod, ki bo suveren in s tem rešen kakršnegakoli vnaprejšnjega ideološkega bremena. Na tej poti je mogoče eden od prvih korakov prav ta knjiga, ki nam odkriva bolj stvarno in mnogo bolj prijazno podobo slovenstva skozi zgodovino.

ZALOŽBA LIPA
Muzejski trg 7
66000 Koper
Slovenija, YU.

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

TISKARSKI VAJENEC
IŠČEMO MLADEGA FANTA, KI IMA VESELJE
DO DELA NA STROJH, DA SE IZUČI ZA
TISKARJA. INTERESENTI NAJ SE OGLASIJO
PRI DRAGOTU ZORCU.

107 PALMER STREET RICHMOND 3121
Tel (03) 429 9122 (5 lines) Fax (03) 428 6205

HVALA ZA POZDRAVE

Pred kratkim mi je prijatelj Karel Knap, prinesel mnogo pozdravov iz Eltama. Bilo jih je toliko, da se ni mogel spomnit vseh imen. Po štirih letih odsotnosti, človeka nekaj stisne pri srcu. V mislih je odgovor. Hvala prijatelji. Ker nemorem odgovoriti, vsakemu posebej, bom odgovoril enemu. Ta pa vam bo gotovo, prinesel pozdrave. Verjetno se boste vprašali kdo je to? Ta prijatelj me obišče, vsaki mesec že štiri leta. Ime mu je "VESTNIK". Kot vidite je zelo zanesljiv.

V istem času je bil v Eltamu tabor Slovenskih Društev, skoraj iz vse Avstralije. Karel je posnel z kamero celo proslavo. Ko se je vrnil smo si ogledali film. Nekaj neverjetnega, kaj zmoremo Slovenci. Kaj zmore naša mladina, če se ji da možnost. Najlažji je izgovor, mladina ni zainteresirana za Slovenske klube? Za takšne modrijane je najlepši odgovor – oglejte si Slovenski tabor v Melburnu pa boste videli, kaj mladina zmore! Ob takšnih trenutkih čutiš, kako lepo je biti Slovenec. Kaj vse prinese sloga in sodelovanje, Slovenskih organizacij. Z ponosom ponavljajš že poznate verze "Slovenec sem, tako je mati djala".

Slovenci iz Zlate Obale, kateri v srcu še pripadamo k vam. Čestitamo vsem, kateri ste sodelovali pri organizaciji, tega nepozabnega dogodka.

Prijatelji! V zahvalo pa vam pošiljam te verze:

SPOMIN NA ELTHAM

*Na Eltamskem hribu v borih zelenih,
ponosno dom Slovenski stoji! Nageljnji
rdeči ga krasijo, rožmarin prelepo duhti.*

*Žuljave roke, so ga gradile.
V prsih je bilo, Slovensko srce.
Nageljnji z znojem bili so zaliti,
zato tako lepo cvete.*

*Kapelica majhna prijazno te vabi.
Pridi Slovenec! Tu najdeš svoj mir.
V srcih naših, vlada ljubezen.
Tu ni mesta, za prepir.*

*Slovenec Slovencu, tam seže v roko.
Oči rojaku se zarose. Pesem domača,
se daleč razlega.
Tam košček, Slovenije je.*

*Kjer koli prideš, iz pete celine.
Prijatelji stari, k tebi hite.
Z njimi obujaš davne spomine,
ki v srcu slovenskem mnogo jih je.*

Marjan Lauko

STARA MATI

*Stara mati premišljuje nemore vrejet,
da je že tako dolgo na svet.*

*Se spominja, kako je bilo lepo,
v materinem naročju, ji zreti v oko.*

*Kadar je bila pridna in poslušala mamo,
sladko smetano je dobila v kavo.*

*Poročena z željo je mati postala,
ljubezen nepopisno otrokoma dala.*

*Mati in otrok je v srcu srce,
mati čuti, kadar komu slabo gre.*

*Ne sporočaj materi slabih novic,
prinesi veselja, za šalo kak vic.*

*Prinesi ji cvetja, s tem jo razveseliš,
za zahvalo gotovo še poljubček dobiš.*

*Prinesi tablet, da bo mlajša postala,
za materin dan drugo leto valček plesala.*

*Ko stara mati bo v grobu ležala,
ji nebo pomagala nobena več hvala.*

Marcela Bole

SPOMINI NA KUGO 1630 – 1789 – 1855

*Čitala sem zanimivo branje, ki ne sme v
pozabo.*

*1855 so v Istri preorali velik obzidan
travnik Valcuga Lazarje. Na dan so priš
človeške kosti, ostanki kuge iz leta 17
in še prej 1630. Leta 1855 se je bolezen
ponovila. V Umago je duhovnik pokopal
tri mrličje na dan.*

*1630 je ostalo v Umago pri življenju
samo deset oseb. V Cittnova samo štiri
osebe. V Poli je ostalo samo osem družin
pri življenju.*

*Zadnjič sem napisala kaj se je zgodilo v
Sloveniji. Zanimivo je tudi, da vemo kaj se
je zgodilo v naši bližini.*

*Po drugi svetovni vojni je bil potres v
Makedoniji, mesto Skopje je bilo zelo
poškodovano. Mnoge družine brez strehe
so naselili v prazne domove v Istri. Iz
Istre po drugi svetovni vojni so mnogi
Italijani šli po svetu s trebuhom za kruhom.*

*Leta 1630 ko je ostala Istra skoro brez
ljudi, nič ne pove v knjigi odkod so se
ljudje naselili – mogoče res iz Veneta?
"Veneti naši davni predniki". V Mislih
mesec marc 1990, stran 47, piše o tej
zanimivi knjigi, ko sem čitala sem tak
verjela, da je gotovo resnica. "VENE
NAŠI PRADEDJE".*

Marcela Bole

SLOVENSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

sporoča in izreka dobrodošlico vsem rojakom, ki so na začasnem obisku v Canberri ali njeni okolici, da se ustavijo in obiščejo naše slovensko društvo na naslovu Irwing Street, Phillip (Canberra) A.C.T., kjer vam poleg dobre domače in izbrane hrane nudijo še razne turistične informacije o samem mestu in okolici in mogoče peljejo tudi na krajše izlete.

Klub je odprt vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikonočnega petka in božičnega večera) od 11.30 dopoldan do 23.45 ure zvečer.

Ves čas obratovanja je odprta tudi točilnica, kjer so na razpolago številne slovenske pijače. Z okusno domačo pripravljeno hrano pa se lahko zadovoljite vsak dan. Za kosilo od 12. ure do 14. ure in večerjo od 18. ure do 21. ure zvečer. Torej dober tek!

Naša telefonska številka pa je (062) 82 1083

DOBRODOŠLI!

SLOVENCİ V JUŽNI AVSTRALSKI DRŽAVI VIKTORIJI

Nadaljevanje s 1. strani

in ZDA. Naslednja skupina slovenskih emigrantov, ki je prispela v Avstralijo, je bila občutno številnejša. Tudi ti ljudje so bili kategorizirani kot begunci, toda od prve skupine so se razlikovali glede na begunski status, ki je bil rezultat ilegalnega prečkanja slovenskih meja. Ta način emigriranja je bil najbolj razvit med tistimi Slovenci, ki so prihajali iz regij blizu meje z Italijo in Avstrijo, in je postopoma zajel vedno večje število.

V Avstraliji je iz teh skupin nastala mešanica različnih tipov naseljencev iz Slovenije, ki pa se v glavnem imenujejo ekonomski izseljenci. Med njimi so glede na vzroke odhoda iz domovine različni odtenki. Nekateri so se hoteli izogniti služenju vojaškega roka, drugi spet so bili avanturisti in so si obetali, da bodo v Avstraliji tudi našli željeno. Za tretje je bil glavni motiv boljše življenje. Na začetku povojnega masovnega migracijskega programa je avstralska vlada klasificirala vse priseljence glede na njihovo domovino, ne pa na njihovo narodnost. Glede na to ne moremo z gotovostjo določiti števila Slovencev, ki so se priselili v povojnem obdobju. Kljub temu je splošna ocena, da je število priseljenih Slovencev med 25,000 in 30,000 ljudi.

Nadaljna migracija Slovencev v Avstralijo se je končala v prvem četrtletju sedemdesetih let. Od takrat dalje prihajajo v Avstralijo, le še posamezniki. To je bistvena sprememba glede na obdobje največjih migracij, ko so ljudje prihajali v skupinah. V primerjavi z zgodnjo fazo priseljevanja gre sedaj za velik delež emigrantov strokovnjakov. Mnogim od teh, ki so se odločili priti v Avstralijo, so pomagali njihovi prijatelji ali sorodniki, ki so že živeli v tej deželi.

Danes lahko v Avstraliji razlikujemo tri generacije Slovencev. Prva generacija, ki je prišla s povojno skupino, je stara od 40 do 70 let in mnogi od njih danes živijo. Za razlikovalca je to zelo pomembno saj lahko dobi informacije iz prve roke o poteku in motivih izselitve in o navajanju na nov način življenja v novi domovini. Vendar pa v Viktoriji ugotavljamo, da ta skupina hitro izumira. Druga generacija Slovencev je danes tudi že precej v letih. Njihova starost je odvisna od tega, kdaj so njihovi starši emigrirali v Avstralijo. V glavnem se njihova starost giblje od 10 do 40 let. Zadnja, tretja skupina pa je še zelo mlada. V glavnem gre za otroke, ki še niso končali osnovno šolo.

SLOVENCİ V VIKTORIJI

Kot je že bilo omenjeno, najdemo v Viktoriji in Novem južnem Walesu veliko število Slovencev. Vendar pa zaradi načina, kako je avstralska vlada klasificirala emigrante, ne moremo točno ugotoviti, koliko Slovencev v resnici živi v Viktoriji. Glede na informacije, ki jih je posredovala kaplanija slovenskih misionarjev v Melbournu, vemo za 995 gospodinjstev po vsej Avstraliji, kjer je vsaj en član Slovenec. Na žalost tudi ti podatki ne nudijo točnega števila, vendar le dobimo neko splošno oceno.

Največ Slovencev živi v glavnem mestu Viktorije, v Melbournu. To je povezano z naselitvijo v bližnji industrijski luki, v Geelongu. Manjše število Slovencev najdemo v okoliških krajih kot so npr. Morwell, Wodonga in Mildura.

Zgodnja skupina povojnih izseljencev je prišla v Viktorijo okoli leta 1949. Z drugimi evropskimi izseljenci, ki so prišli v tem času, so bili takoj po prihodu poslani v taborišče v Bonegilli. To taborišče je bilo daleč od Melbournu in blizu meje z Novim južnim Walesom ter blizu Wodonga. Vsi izseljenci so morali ostati tam, dokler jim niso našli dela s pomočjo avstralske vlade. Med tem obdobjem je avstralska vlada začela z ambicioznim priseljskim programom s ciljem, da bi ugodila povečanemu povpraševanju po delu. Kot del tega projekta je bila za-

mišljena dvoletna pogodba o delu, ki so jo morali ljudje podpisati.

Zaradi možnosti zaposlitve, ki so se pojavile v petdesetih letih, se je začelo priseljevati večje število mladih samskih Slovencev. Glavni motiv je bila potencialna denarna nagrada. Najprej so ti moške sprejeli kakršnokoli delo, ki jim je bilo ponujeno, npr. delo v rudniku, v gozdovih, na sadjarskih in zelenjavnih farmah, tovarnah ali pa so bili vključeni v dolgo verigo gradbenih projektov (Snowy Mountain Hydroelectric Scheme). V glavnem so bili vključeni v najtežja fizična dela. Ko so izpolnili dvoletno delovno pogodbo, se je veliko Slovencev premaknilo proti Melbournu, Geelongu in drugim mestom.

Na podlagi intervjujev, ki sem jih imela s posameznimi Slovenci, sem ugotovila, da je zelo malo ljudi v Avstraliji iskalo delo, ki so ga opravljali v domovini. Mnogo moških je bilo izučeni v tradicionalnih obrteh in spretnostih, saj je večina izhajala iz ruralnih območij. Bili so čevljarji, tesarji, peki, kovači, gozdarji, mehaniki in kmetje. V Avstraliji so začeli delati v industriji, kot uslužbenci, pleskarji, tesarji, kleparji in gradbeni delavci. V glavnem so bili Slovenci zaposleni v gradbenih podjetjih.

Zakaj so si izbrali tako zaposlitev? Odgovor na to dobimo v povojnem razvoju Avstralije. Glede na velikansko množico priseljencev so tudi zahteve po gradnji stanovanj hitro narasle. Pred prihodom emigrantov je bilo to stanje komaj zadovoljivo za tiste, ki so tu že prej živeli. Tako je bilo kmalu premalo prostora za vso to poplavo novih priseljkov. Slovenci so ugotovili, da si bodo lahko prav v gradbenih podjetjih našli trdno ekonomsko podlago. Nezadostna izobrazba in omejena komuniciranja v angleškem jeziku za Slovence prav v teh podjetjih ni bila ovira. Posledica tega je bil v slovenski skupnosti visok procent moških z lastnim podjetjem, med katerimi so mnogi postali precej uspešni med letoma 1960 in 1970.

Na kratko bom opisala od kod izhajajo slovenski izseljenci. Na splošno prihajajo iz ruralnih območij Slovenije. Število posameznikov, ki prihajajo iz mest je precej majhno. Zelo veliko jih izvira iz Primorske in Notranjske, ter iz Štajerske in Prekmurja. Industrijska razvitost na Gorenjskem in njen razvoj v tistem času kaže na to, da iz te regije ni emigriralo večje število ljudi. V Viktoriji so tudi ljudje iz Dolenjske in Bele Krajine, toda teh je malo.

Slovenci, ki živijo v Viktoriji, prihajajo s podeželja a so se v Avstraliji odločili živeti v urbanem okolju. Vemo tudi za nekaj Slovencev, ki živijo v ruralnih regijah Viktorije, a je njihovo število majhno. Med načinom življenja v domovini in kasneje v Avstraliji je očitna razlika. Toda tisti, ki so se v Avstraliji ustalili na podeželju, so nadaljevali z enakimi metodami kmetovanja kot v Sloveniji. Kot primer, mnogi so se naselili v severozahodnem mestu Milduri, katerega prebivalci se ukvarjajo z vinogradništvom in vzgajanjem koščičastega sadja. Zdi se, da se Slovenci niso bili pripravljani ukvarjati z agrokulturo, ki je tradicionalna za anglo-avstralsko prebivalstvo npr. pridelovanje pšenice in gojenje ovac.

Vzemimo Melbourne kot primer urbane naselitve Slovencev, kjer opazimo, da Slovenci ne živijo v ločenih skupinah oz. getih, kot je znano za druge večje južnoevropske skupine priseljencev, npr. Grke in Italjane. Kakorkoli, to še ne pomeni, da niso hoteli živeti drug blizu drugega. V Melbournu so tudi predeli, kjer je relativno večja zgoščenost slovenske populacije. Le ti so na zahodnem in jugovzhodnem obrobju mesta oz. na področjih blizu industrijskih kompleksov.

Eno od vprašanj v mojih intervjujih s Slovenci je bilo, ali so se za lokacijo naselitve odločili pod vplivom Slovencev, ki so že živeli v tej okolici. Vsi so to

zanikali. Za sosedstvo z drugim Slovincem, so se odločili le v primeru, če je bil ta njihov sorodnik ali pa dober prijatelj. Glede na to lahko zaključimo, da kjerkoli ugotovimo večjo zgoščenost slovenske populacije znotraj metropolitanske regije Melbournu, gre v glavnem za skupine emigrantov, ki so prihajali strnjeno.

Med letoma 1950 in 1960 so Slovenci živeli, kjer je pač bilo možno najti bivališče. Mnogo ljudi je v mojih intervjujih omenilo, da je bilo težko najti bivališče blizu delovnega mesta. Nekateri so živeli v najetih sobah. Tisti srečnejši so celo dobili hišo. Drugi spet so delili hišo z drugimi ali pa živeli v samskih domovih. Večina teh bivališč je bila v starih, notranjih predelih mesta. Postopoma so s prihranki kupili hišo ali posest. To je

SLOVENE ELECTIONS

Leaders of Change in Yugoslavia

On April 8, 1990 the first multiparty elections in Yugoslavia since 1945 were held in Slovenia. On this day there were 4 candidates who were contesting for the post of President of the Republic. These candidates were: Milan Kučan, a Communist who promotes change towards greater democracy; Jože Pučnik, a conservative pro-secessionist; Ivan Kramberger, an independent with a somewhat eccentric nature and Marko Demšar, a Liberal. Additionally, there were candidates from 17 different political parties contesting for seats in the new Slovenian Parliament.

Because an absolute majority wasn't reached in the first round of the elections a second election will be held on April 22 to determine who the President of the Republic of Slovenia will be.

The results of the April 8 elections for the presidency were as follows:

Kučan	— 44.4%
Pučnik	— 26.2%
Kramberger	— 18.9%
Demšar	— 10.5%

With the establishment of 17 new political parties and actively contesting in these first elections, it is important that we Slovenes who live in distant Australia have a clear understanding of the principles and objectives of each of these political organizations. In this way we will avoid falling into the trap of developing naive and generalized notions of political change in our homeland. With such rapid changes taking place in Eastern Europe in general and in Slovenia in particular, our contribution and involvement with Slovenia which so far has been primarily of a cultural—folkloric nature, may change to include closer economic ties and participation in social issues such as human rights. For this reason it is significant that we educate ourselves. Beginning with this issue of Vestnik will be an introduction to each of the different political parties which were represented in the April 8 elections, with an outline of their basic goals and areas of interest.

SLOVENE POLITICAL PARTIES

Comunita Italiana

Party base: Piran

Date of founding: 22 January, 1990

Number of members: 100

The Comunita Italiana operates in the area where members of the Italian national minority live. The party's program comprises of a whole range of issues concerning the existence and development of the Italian nationality as an indigenous and integral part of the region and extending also to the concept of the Greater Littoral area. They seek revitalization of this region with regards to the ecological, cultural and economic features. They advocate greater integration with the frontier regions as a condition for the incorporation into Europe of regions; they have come out in favour of direct and free links in all areas with respect to the sovereignty of

bilo v zunanjih, manj razvitih delih Melbournu kot so St. Albans in Sunshine na zahodu, Keilor in Glenroy na severu ter Springvale na severovzhodu. V teh območjih je bila dovolj poceni zemlja, ki je Slovincem omogočila, saj so prišli do lastnega doma.

V zadnjih desetletjih je opaziti premik proti premožnejšim in presičnejšim obrobjem mesta. Čeprav Slovenci ne živijo v predelih, ki so naseljeni v višjem razredom anglo-avstralske družbe, kaže njihov premik v predmestja z zgornjim srednjim razredom v Doncastru, Balwynu in Templestowe-u interes za socialni ter splošni ekonomski napredek, čeprav so v tej oddaljeni deželi priseljenci.

Irena Birs
La Trobe University
Melbourne

the borders, in favour of crossing the border with identity cards and of the demilitarization of the border zone, of the European economic development and standard of living. The Comunita Italiana want universal bilingualism and schools without ideological coercion that would promote co-existence and mutual respect. They advocate full freedom of press and speech in both languages. They are also proposing gradual introduction of original regional names and the appropriate evaluation of the natural and cultural heritage of their region of interest. In their opinion, democracy is manifested above all in the respect of differences.

Kosovian Democratic Union (KDU)

Party base: Ljubljana

Date of founding: 10 February, 1990

Number of members: 1,200

The Kosovian Democratic Union is actually a constituent part of the KDU from Pristina, however, in the Slovene political arena it will be operating on an autonomous and independent footing. They will seek to attain the status of nationality for the Albanians in Yugoslavia, thus opening a way for becoming a political entity. In Slovenia they will also stand for the additional instructions in the Albanian language for Albanian school children.

KDU also supports economic and social reforms aimed at putting an end to the present crisis and efforts to boost the economic development of the country; it favours a market economy and different forms of ownership. By endorsing the modern market the KDU believes that politics should be stripped of the right to interfere in with the economy.

The Grey Panthers Party (The Greys)

Party base: Maribor

Date of founding: 14 March, 1990

Number of Members: 1,500

Through its political activity in the elections it will testify its commitment to the revival of Slovenia as a wealthier, civilized and free country governed by the rule of law. The Greys want that the retirement and disability insurance fund be stripped of the state control to prevent abuse, ie. the distribution of the funds for other purposes than retirement and disability. They demand that the real estate property of the pre-war retirement insurance company be returned into titular ownership and management of the retirement and disability fund. They also demand that an independent state committee of experts be set up in order to investigate into the overall post-war activities of the retirement and disability fund.

Irena Birs

NATION'S NAME

Czechoslovakia's Parliament has approved a new version of the country's official name, the Czech and Slovak Federative Republic, which is designed to give equal weight to its two republics after weeks of growing tensions between Czechs and Slovaks.

The Sun-Herald
April 22, 1990

Marjan Peršič o . . .

POMIRITEV NI SPRAVA

Z svobodnejšim vzdušjem v naši stari domovini se je začelo tudi odprto razpravljanje o grozotah ki so med in po koncu druge svetovne vojne zavile polovico Slovenije v žalost.

Morda še od časa turških napadov in tlačanskih uporov naš narod ni doživel toliko nasilja. Ne samo, da so pustošili in ubijali okupatorji, tudi v nas samih se je prebudila zver. Pozabili smo na krščanske vrednote v katerih smo bili vzgojeni. Prevladalo je sovraštvo; človeško življenje ni bilo več sveto, da o svobodi mišljenja sploh ne govorimo. Na koncu pa je zavladal še materializem, zabeljen z marksizmom stalinističnega vzorca.

Tisti, ki smo preživeli te težke čase gledamo nanje pretežno še vedno z zornega kota, v katerem smo se vsi, na eni ali drugi način prisiljeni, znašli v času takozvanega osvobodilnega boja, v katerem se je vodila borba za oblast komunistične ideologije.

Če pogledamo danes nazaj, na tiste čase in se spomnimo raznih dogodkov, je skoraj težko verjeti, da je, v bistvu pohleven, delaven in pošten Slovenec, padel tako globoko, nižje kot zver. Kajti zver ne ubija in muči iz jeze, mrznje, maščevanja ali pa celo iz slasti. To pa se je v tistih časih godilo. Marsikakšen, pred vojno miren, dostojen in civiliziran človek je postal morilec.

V samem času bojev, samo-obrambe, ko je bilo treba ubijati, če nisi hotel biti ubit, se da podivjanost še nekako razumeti. Toda mučenje in brezkompromisno pobijanje posameznikov, potem ko je vojna že dobljena, je zločin, za katerega ni nobenega zadostnega opravičila.

Okoli deset tisoč moških, predvsem iz Dolenjske, Notranjske in Gorenjske, ki so s Koroške bili vrnjeni v Slovenijo je bilo po težkih mukah postreljenih. Njih grobišča skrita, zarasla z goščavjem ali zalita z betonom in pokrita s smetmi. Deset tisoč mož in fantov, je zapustilo za seboj starše, žene, otroke, zaročenke, ki niso niti smeli žalovati in se obleči v črno. Kaj šele, da bi se jim dalo vedeti, kje so pokopani njihov dragi, če so med mrtvimi, če jim mogoče le ni bilo možno pobegniti v široki svet.

To je bil zločin, ki prekaša vse zločine. Zločin, ki ga mlajše generacije Slovencev doma, čeprav vzgojene v komunističnem duhu, danes tudi že obsojajo. Zatrjevanje vse manjšega števila ostarelih zakrknjenec, ki so bili v zadnjih par letih pometeni s svojih zloščeneh prestolov, da je bila masovna eksekucija upravičena, postaja vse bolj votlo in njih samo-obsodba.

Danes slovenska javnost odkrito zahteva, da se vsi poboji, bilo s katere strani raziščejo in ocenijo z neodvisnega stališča in, da se vse v času revolucije padle obravnava s pieteto, ki pripada vsem mrtvim, ne glede kje so bili in kaj so delali za časa svojega življenja. Ta splošna zahteva je postala tako močna, da je celo sedanje predsedstvo Slovenije objavilo 5. marca letos dolgo izjavo v kateri pravi, da je pomirjenje med Slovenci potrebno ter, da bodo oblasti preiskale vse krvoločne dogodke, za katere dosedaj niso hoteli niti priznati, da so se zgodili.

To je gotovo velik premik v politiki dosedanjih oblastnikov Slovenije, saj govore o pomiritvi in o tem, da se nikoli več ne smejo ponoviti grozote, ki smo si jih prizadeli v drugi svetovni vojni. Čeprav je ta izjava predsedstva pozitivna, še vedno ni popolnoma zadovoljiva za vse tiste, ki hočejo spravo.

Pomiritev še ni sprava. Sprava je mnogo več. Sprava je takrat, ko si obe sprti strani sežeta v roke in obe priznata svoje napake in prizadejane krivice ter si obljubita, da jih ne bosta več omenjali ter krivili druga drugo. Sprava je tudi nekaj, kar se ne da umetno narediti z zakonodajo. Sprava mora nastati racionalno in dobrovoljno v naših srcih. Sprava je predvsem obojestransko odpuščanje.

Dokler bo povojno slovensko vodstvo vztrajalo na stališču, da so bile vse protikomunistične enote samo podaljšana roka okupatorja in ne bo priznalo, da so v veliki večini nastale iz samoobrambe pred komunističnim nasiljem in represalijami okupatorjev, toliko časa bomo imeli le pomiritev in ne sprave. Če iskreno hočemo spravo, potem je treba tudi tedanji protikomunistični strani priznati, da je bila v bistvu patriotična in, da je pravtako hotela svobodno Slovenijo, kjer naj bi živeli vsi Slovenci in uživali enake pravice, ne glede na ideološke razlike.

Predsedstvo Slovenije pravi na koncu svoje izjave, da je treba izhajati iz dejstva, da se je zgodovina dogodila....

Točno je: zgodovina se je dogodila in spremeniti jo ni mogoče in tudi mrtvih ni mogoče več priklicati k življenju. Še pa je možno popraviti mnoge neresnice in laži, ki so se dosedaj namerno širile. Možno je mrtvim vrniti dostojanstvo in čast. Ne samo možno, temveč nujno potrebno je, da se operejo klevete, da se odkrito prizna, da so na obeh straneh bili naši ljudje, ki so bili predvsem Slovenci, ne pa izdajalci svojega naroda. Saj je težko verjeti, da bi v enem narodu bilo več kot tretinja "izdajalcev". Naj se odkrito prizna, da so slovenske protikomunistične enote nastale iz žalostne resnice, da je takrat veljalo geslo: Kdor ni z nami je proti nam – je izdajalec in ga je treba likvidirati. Saj je takrat veljala tudi, v današnjem času nepojmljiva, parola: Bolje je, da nas ostane le peščica Slovencev, ampak tisti "ta pravi".

Slovenska škofovska konferenca v svoji izjavi z dne 13. marca, tudi pravi, da je treba najprej ugotoviti vsa dejstva, polno in celotno zgodovinsko resnico o vseh dogodkih od začetka zadnje vojne do danes, kolikor je to le mogoče, na podlagi dokumentov in pričevanj.

Dušan Biber, uradni zgodovinar iz Ljubljane, ki se že par desetletij ukvarja z raziskovanjem dogodkov v vojnem in povojnem času, pa je v svojem dopisu v DELU dne, 24. marca letos, mnenja, da zaenkrat ni bilo mogoče odkriti nobenih uradnih dokumentov, posebno onih, ki bi dogajanja ob vrnitvi in masovnih eksekucijah domobrancev, dovolj razsvetlili. Prava pa tudi, da bi ob ustrezni podpori in financiranju bilo mogoče dopolniti že dosedaj znane podatke, toda to naj bi bila predvsem zadeva strokovnjakov, ne pa široke javnosti.

Nedvomno ima v tem tudi prav, kajti nismo še časovno dovolj oddaljeni, da bi tiste tragične čase lahko presojali brez vpliva osebnih občutkov. Vsako pretirano dolgo in javno razpravljanje o njih bi samo odprlo stare rane in priklicalo na dan zamrta stara sovraštva. Zato je v interesu celovitosti našega naroda, da potegnemo črto pod preteklostjo in pričnemo na novih temeljih. Vsako iskanje in še celo morebitno kaznovanje krivcev bi lahko samo škodilo edinosti in slogi vseh Slovencev: Tema dvema vrlinama, ki sta nam tako potrebni za naš narodni obstoj prav v današnjem času. Začnimo pisati svojo zgodovino na novi še neomadeževani strani, po geslu Križanega "Gospod, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo".

Naš narod mora zaorati v novo ledino ako hoče obstati in se vključiti v evropsko skupnost narodov. Zgodovina naj nam bo le v pouk za bodočnost ne pa vzrok za revanžiranje.

Pavle Kogoj, diplomirani psiholog, živeč v Sloveniji, ki je kot sedemnajstletnik preživel grozote v Teharjih pri Celju, odkoder je moralo oditi na morišča več tisočev domobrantskih ujetnikov in civilistov, je pri koncu svojega razgovora z reporterjem Telexa lepo povedal, da je sprava nekaj drugega kot pomiritev: "Narodna sprava pomeni odkriti resnico, nič drugega. Da se resnica pove in napiše"

Del razstavljenih zanimivosti Slovenije na Taxation Office v Brisbane (foto: Karen Peršič)

SLOVENIA COMES TO TAX

I have always been angry when Slovenia has been lumped with the rest of Yugoslavia with no understanding that they are culturally different from other Yugoslav Republics.

So it was, that I embarked upon an educative process within my workplace, of enlightening my co-workers, Managers and Deputy Commissioner as to the culture and personality of Slovenians.

As a result, on Friday 30th March 1990, Taxation Training Room No. 3 on the 8th Floor in Adelaide Street, Brisbane, was transformed for two hours into a Slovenian "Expo" featuring Slovenian food, music, artifacts, books, craftwork and posters.

I chose the Slovenian theme for our 2nd International lunch, this being a good forum, as the first which was an Italian Day was a resounding success.

The logistics of planning such an event provided quite a challenge as my round trip from the Gold Coast to Brisbane and return by bus is 180 km. per day. As the food was prepared it was taken to work and put in the freezer. A microwave oven was used on the day to reheat the food. Books, wooden plates, travel brochures (compliments Kompas - Sydney office), maps, posters (loaned by the President of "Planinka", Mr. Frank Penko), pictures, needlework, miniature Slovenian flag

(borrowed from "Planinka"), were all transported during the weeks preceding the 30th.

On the day the room was transformed. White, blue and red streamers gave colour to the ceiling. The Whiteboards were covered with maps and cloths. Along one wall, underneath the flag, a long table displayed the embroidered cloths, books, woodwork and travel brochures so typical of Slovenia. The other walls held posters and pictures depicting how beautiful the countryside of Slovenia is. We had Slovenian music and the food was set out on a long table in the middle of the room. Each person received a Menu explaining the food and with a short history of Slovenia. Clipped onto each was a red carnation with a sprig of Rosemary.

The lunch was a great success. Then started the reverse process of bringing all the items home. Among the regular bus passengers I was called the "Portable Pantry".

The whole exercise was very rewarding and was complimented on by the Deputy Commissioner of Brisbane, who now knows WHERE Slovenia is. My co-trainers are even reading about the Slovenian election as they have now discovered Slovenia.

Karen Peršič
Brisbane

V dobri uri so spoznali Slovenijo bolj kot v celm življenju. Na sliki ob organizatorki Karen Peršič, je Deputy Commissioner of Taxation, Mr. Trevor Newton.

Come to BINGO at SDM
82 Ingrams Road, Research
every Wednesday at 8.00pm SHARP
Tickets on sale from 7.00pm
For reservations ring Victor on 437.1226

ŽIVLJENJEPIS MOJE MAME JUSTINE

Doživljaji prejšnjega stoletja in dalje. Mamini oče je bil iz dobre družine, pristopil je k hiši in oženil lepo prvorojenko, ki je imela malo streho.

V hiši je zajakalo več otrok, nekaj jih je pomrlo. Justina je bila tretja najmlajša od sester. Ko je bila Justina v cvetu mladosti se je brat oženil in Justina je bila primorana odstopiti sobo novoporočencema – Služit je šla.

V Sežani je spoznala domačina lepega fanta, ki je bil zaposlen na novi železnici. Mlad železničar je ves srečen poprosil za Justino roko – Na žalost mu je bila odklonjena, ker ni imel svoje hiše. Tako je bilo v tistih časih, fant brez svoje strehe si je težko dobil dekle. Uboga Justina je tiho ihtela, ker so šle lepe sanje po vodi.

Kmalu po tistem dogodku je prišel brat k Justini in ji povedal, da je prosil za njeno roko vaščan Jože, ki mu je umrla mati in je ostal sam s starim očetom. Svetoval ji je naj pride na nedeljo domov, da se bodo pogovorili o poroki.

Moja mama Justina mi je nešteto pripovedovala, kako je bil dolg teden, več noči je prebedela in premišljevala o odločitvi. Na nedeljo se je trikrat oblekla in trikrat slekla v veliki negotovosti rešitve. Pred seboj je imela mali kip Matere božje, pristrčno je prosila kaj naj stori? Kar nankrat ji veli notranji glas – pojdi.

Dobra gospa je imela rada Justino, rekla ji je: Justina zelo mi bo žal po tebi, a kadar gre sreča mimo se jo mora zgrabiti. Pojdiin prosil Boga za milost razsvetljenja. Justina je šla domov na razgor, – ubogala starše in s težkim srcem sprejela Jožeta. Poročila sta se. Jože je bil dober a je delal najraje pri sosedu. Po letu dni je razveselil malo družino sinček Ivan. Otrok je bil še v plenici, ko se je zgodila nesreča, pod hrastom je obležal Jože mrtev. V istem letu so pokopali Justine očeta. Kruta smrt je ranila srce, da je mlada vdova z otrokom v naročju točila britke solze.

Po silni nevihti je posijalo sonce. Justina se je ponovno omožila s Petrom dobre družine. Moj oče Peter ni hotel delati pri sosedu, raje je pridno delal na svojem. Rodile so se še štiri punčke po desetih letih se sin Ludvik. Moja mama Justina je

bila dobra gospodinja, vsi otroci zdravi in pridni, gor je šlo kot kvas. Za vsako rojstvo otroka je moj oče kupil kos zemlje. Ko je pristopil k hiši je bila ena krava, pozneje pet glav živine v hlevu. Trikrat s zidarji vred povečal hišo. Ko je pristopil se je lahko z roko prijel streho. Najprej je postavil štedilnik, da ni mama Justina čepela pri kuhanju na tleh.

Pri hiši so bile polne kozice mleka z debelo smetano, da bi lahko miši tekle čez. Spomladi in v jeseni mladi prašiči za katere je skrbela mama Justina. Na malem posestvu je več pridelal moj oče kot n.arsikateri kmet. Prvega sina Justine je posvojil, pristrčno ljubil ženo in celo družino. Pri hiši je bilo samo veselje.

Mi odrasli otroci smo se poročili, vsi imeli zdrave otroke. Posinoven sin Ivan je pripeljal na dom dobro snaho Angelo, ki je z ljubeznijo stregla materi in očetu do zadnjega dne. Nobena hčerka ni živela v bližini. Usoda nas je raspršila po svetu.

Oče Peter 81 let star je po kratki bolezni mirno zaspal za vedno zraven mame Justine na postelji. Mama Justina še enkrat udoma je po moževi smrti živela samo še eno leto. Po kratki bolezni stara 76 let z mojim pismom v rokah je mirno zaspala.

Ta življenjepis pove: Nikar ne obupaj, kadar slabo ti gre.

Marcela Bole

Spoštovano uredništvo Vestnik-a!

V naslednjem pošiljam dopis z prošnjo za objavo – ako ga smatrate za dovoljnega – v eni prihodnjih števil! Za Vašo uslugo se že v naprej zahvaljujem!

Ob 35 Letnici Planinke

V poslednjih nekaj številkah Vestnika so dvignila mnogo prahu poročila ob 35l. delovanja Slovensko-Avstralskega Društva PLANINKA v Brisbanu. Iz lastnega nagiba sem se odločil, da ob tej priliki seznanim širšo slov. javnost o bitih in ne biti glede slovenske dejavnosti v glavnem mestu Sončne dežele, zlasti pa mlajše člane, ki so si zaželeli prijetnejšega podnebja od onega na jugu. Menda se ne bom dosti zmotil saj živim v tem 3/4 milj. mestu že

ANNOUNCEMENT OF MERGER

&

CHANGE OF ADDRESS

The Partners of Godfrey Stewart & Co. & of Morgan Vukadinovic & Jockel are pleased to announce that their respective firms merged on the 30th October, 1989.

The new firm is practising under the name of:

GODFREY STEWART & CO.

(Incorporating Morgan, Vukadinovic & Jockel)
 Solicitors

Suite 18, Second Floor, 600 Lonsdale Street, Melbourne
 Vic. 3000

(Refer map overleaf)

Telephone: (03) 670 0344

Fax: (03) 670 3094

Ausdoc: DX 467 Melbourne

The address of the Dandenong office remains unchanged:

Unit 7/50-54 Robinson Street, Dandenong

Telephone: (03) 793 1955

Fax: (03) 706 8519

ALL SOLICITORS AND STAFF OF
 MORGAN VUKADINOVIC & JOCKEL REMAIN IN
 THE EMPLOY OF THE NEW FIRM.

od l. 1951 in vsaj do neke mere poznam, kako se je razvijala slov. dejavnost, poleg tega sem bil vrsto let sam dejansko vključen v sam razvoj.

Torej Slovenci v Brisbanu nikakor niso bili zaspanci, kljub takratni in še nadaljna leta. Bili smo razkropljeni in domala nismo vedeli eden za drugega, le povsem slučajno smo se srečavali in spoznavali med seboj. Toda maloštevilnost ni bila ovira, da bi mala skupina se odločila za prireditve prvega družabnega večera 27. oktobra 1952, za kar ima levjo zaslugo že nekaj let pokojni (1958) CIRIL VUGA. Imenovani večer je nekako razgibal tukajšnje rojake, poleg tega je za takratne razmere izkazal še primeroma dober dobiček. Toda ena, dve osebi nimati dovolj moči in pooblastil za nadaljno delo, kakih nadaljnjih prostovoljnih pomočnikov se ni oglasilo, radi tega se je vse delo vsaj začasno prekinilo a ne utonilo v pozabo.

Iz domovine so v vse močnejšem številu začeli prihajati rojaki in vse močnejši so se slišali glasovo strnimo svoje vrste v neko urejeno skupnost. Želja se je uresničila 21. maja 1954 – se je zbralo osem rojakov na Domu g. in ge. Smerdelj v Darri v svrhu dogovora o obnovitvi družabnih večerov. Uspeh tega sestanka je padel na rodovitna tla, da se je 25. julija 1954 zbralo nas osem v svrhu dogovora in uspeh je bil o ustanovitvi ZAČASNEGA PRIREDITVENEGA ODBORA do ustanovitve pravno-veljavnega in predsedstvo je ponovno in povsem praviloma prevzel g. že pokojni CERIL VUGA.

Imenovani PRIREDITVENI ODBOR je takoj šel na delo in v drugi polovici 1954 priredil dva družabna večera in odlično silvestrovanje. Mora se položiti roko na srce in priznati, da smo takrat kot novo-pečeni prišleci in brez kake trdne materialne in finančne podlage bili žejni slovenske družbe, kar se je tekom let na žalost več ali manj razblinilo v cigaretni papir!

Pripomniti se mora, da imenovani odbor ni imel ne pravil, ne plačujočih članov, ne članarine, edini namen mu je bil prirediti zabave za Slovence in njihove

goste. Tekom časa se je izkazalo, da se v svrhu večje požitve in urejenega delovanja mora pritegniti sveže moči, tako se je 28. novembra 1954 vršil občni zbor v novi upravni, nadzorni in kulturni odsek ter večinoma so bili v imenovane odbore voljeni dosednji člani Prireditvenega odbora.

Toda vsaka stvar ima začetek in konec! Tako je bilo tudi v tem primeru! Pravici na ljubo bodi povedano – kakor stoji v prvih pravilih ki jih je sestavil g. Stanko Sivec – ustanovilo novo slovensko Društvo v Brisbanu dne 25. januarja 1955. Ustanovitelja sta bila gg. Stanko Sivec in Mirko Rakušček – zadnji se je že davno vrnil v Domovino. Prireditveni odbor o ustanovitvi Planinke ni bil pismeno obveščen, nego le na kratko ustmeno, ter dejstvo je, da ta isti odbor še celi mesec deloval, kar se je 12. februarja prostovoljno razšel, češ, za dva slovenska društva v Brisbanu ni prostora.

Torej ostalo je pri Planinki in bo! Ne več družabnih večerov v zatohlih dvoranah in na raznih koncih mesta, nego pod lastno streho, tako so se slišali razni resni glasovi. Pred nekako 14. 1. so se začele uresničavati sanje o postavitvi lastnega domka, ki naj priča vsem, da so med ostalimi narodnostmi tu tudi Slovenci, saj pregovor pravi "le kje ne najdeš Slovenca". V svrhu teh dalekovidnih sanj se je začelo prostovoljno zbiranje darov in zrno do zrna pogača – kamen do kamna palača je uspeh dvoranica na tkzv. "Slovenskem hribčku".

Dalje se ne bom spuščal, saj že od vsega začetka sem imel le namen opisati pre Planinkino dobo, da si bodo predvsem njeni južni člani na jasnem od detinstva pa do njenih moških dni. Planinka pa naj živi in raste med nami!

Primožič Janez
 Brisbane
 17.4.1990

REZULTAT

Zadnja anketa o ženskih nogah:

1% moških ima rajši
 levo nogo, 1% desno,
 98% pa nekaj vmes.

VSAKO SREDO IN NEDELJO V JUGOSLAVIJO NA JATOVIH KRILIH

Odhod iz Melbourn ob 15.50 uri – iz Sydneya ob 13.15 uri

PRIHOD V BEOGRAD NASLEDNJI DAN OB 6.25

Odhodi letal za Ljubljano:

PONEDELJEK Beograd odhod 17.45 –	Ljubljana prihod 18.45
ČETRTEK Beograd odhod 8.30 –	Ljubljana prihod 10.05
8.50 –	Ljubljana prihod 9.50

NOVO NOVO NOVO

POSLOVNO POTOVANJE JE OBVEZA
V ADRIATIC CLUB RAZREDU JE
ZADOVOLJSTVO!
TAKOJ PO VZLETU SE LAHKO
PRIPRAVITE ZA POSLOVNI DAN!

Za vse podrobne informacije pokličite JAT-ova predstavništva
ali turistične agencije.

SYDNEY 126-130 Phillip St. ☎ (02) 221-2199, 221-2899	MELBOURNE 124 Exhibition St. ☎ (03) 654-6011 654-6199	PERTH 111 St. Georges Tce. ☎ (09) 322-2932 481-0149
BRISBANE 248 Adelaide St. ☎ (07) 229-7855 229-7660		AUCKLAND Air New Zealand House 3 sprat, 1 Queen St. ☎ (09) 39-2798

ADRIATIC TRAVEL CENTRE

32-38 BOURKE ST.,
MELBOURNE 3000
Tel: 662-3744,
662-3854

WE ARE AN INTERNATIONALLY IATA ACCREDITED
AGENCY WITH 18 YEARS OF EXPERIENCE.

WE CAN ORGANISE ALL TRAVELLING REQUIREMENTS
AROUND THE WORLD AND TO YOUR HOMELAND.

WE CAN ASSIST AND ORGANISE TRAVELLING FOR YOUR
RELATIVES WISHING TO COME TO AUSTRALIA.

WE OFFER STABLISHED PRICES AND
1st CLASS SERVICES.

FOR ALL INFORMATION
PLEASE PHONE :-

KOSTA
PAVLOVIC

KOSTA PAVLOVIC	428.2221 (A.H.)
OLIVERA GOLUBOVIC	29.2296 (A.H.)
JASMINA LUCIC	363.7832 (A.H.)
MARINA JUHAS	795.9320 (A.H.)

euro furniture

Division of EUROINTERNATIONAL PTY.LTD.

Wide range of:

- Colonial and Contemporary dinning settings
- Rocking chairs
- Bentwood chairs
- Modern bedrooms

From top Slovenian furniture producers

Available at all leading furniture retail stores.

Factory show room:

3 Dalmore Drive, Scoresby, 3179, Victoria.
Telephone: (03) 764 1900

WE BRING WOOD TO LIFE!!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.

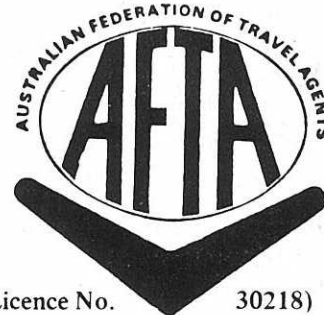
Zelo dobre ekonomske prilike za obisk
lepe Slovenije. in vse strani sveta...

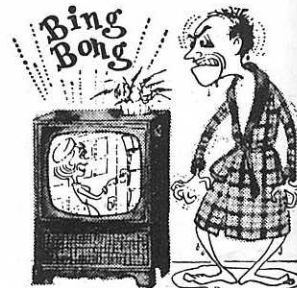
Obrnite se na nas čimpreje, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti
potni list in jugoslovansko vizo!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042-1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)

(Licence No. 30218)

UTRINIKI

Tako dolgo nismo verjeli v boga, da smo
dočakali hudiča.

Centralno ogrevanje smo izpopolnili – vso
državo ogrevajo iz Beograda.

– Le kako ste pripra-
vili svojega moža, da je
prekopal ves vrt?
– Preprosto. Rekla
sem, da je za to delo že
prestar.